

Exam. Code : 103201

Subject Code : 1031

B.A./B.Sc. 1st Semester

PHILOSOPHY (Elementary Philosophy)

Time Allowed—3 Hours] [Maximum Marks—100

Note :— Attempt **five** questions selecting **one** question each from Sections A, B, C and D. The **fifth** question may be attempted from any section. All questions carry equal marks.

SECTION—A

- I. What is Philosophy ? Explain its Scope and Importance.
- II. Explain the different Branches of Philosophy.

SECTION—B

- III. Explain the social problem of Casteism in detail.
- IV. What is the problem of World Peace ? How this problem can be solved ? Give measures for its solution.

SECTION—C

- V. Explain the concept of Sarbat da Bhalla in the Philosophy of Sikhism.
- VI. What is Humanism ? Explain it in the philosophy of Swami Vivekananda.

SECTION—D

- VII. Define civilization. Explain its components.
- VIII. What is the relation between Culture and Civilization ?

(Punjabi Version)

ਨੋਟ : ਭਾਗ ਓ, ਅ, ਏ ਅਤੇ ਸ ਹਰੇਕ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਪੰਜਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅੰਕ ਬਰਾਬਰ ਹਨ।

ਭਾਗ—ਓ

- I. ਦਰਸ਼ਨ ਕੀ ਹੈ ? ਇਸਦਾ ਦਾਇਰਾ ਅਤੇ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ।
- II. ਫਿਲਾਸਫੀ ਦੀਆਂ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੀਆਂ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—ਅ

- III. ਜਾਤੀਵਾਦ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸਮੱਸਿਆ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ।
- IV. ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਕੀ ਹੈ ? ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ? ਇਸਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਉਪਾਅ ਦੱਸੋ।

ਭਾਗ—ੲ

- V. ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
- VI. ਮਨੁੱਖਤਾਵਾਦ ਕੀ ਹੈ ? ਇਸ ਨੂੰ ਸਵਾਮੀ ਵਿਵੇਕਾਨੰਦ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਮਝਾਓ।

ਭਾਗ—ਸ

- VII. ਸੱਭਿਅਤਾ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਰੋ। ਇਸ ਦੇ ਘਟਕਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
- VIII. ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਸੱਭਿਅਤਾ ਵਿੱਚ ਕੀ ਸਬੰਧ ਹੈ ?

(Hindi Version)

नोट :— भाग क, ख, ग तथा घ में से कम से कम एक प्रश्न का चयन करते हुए, कुल पांच प्रश्न करो। पांचवां प्रश्न किसी भी भाग में से किया जा सकता है। सभी प्रश्नों के अंक समान हैं।

भाग—क

- I. दर्शन क्या है ? इसके स्कोप और महत्व को समझाएं।
- II. दर्शन की विभिन्न शाखाओं की व्याख्या कीजिए।

भाग—ख

- III. जातिवाद की सामाजिक समस्या के बारे में विस्तार से बताएं।
- IV. विश्व शांति की समस्या क्या है ? इस समस्या को कैसे हल किया जा सकता है ? इसके समाधान के उपाय बताएं।

भाग—ग

- V. सिक्ख धर्म के दर्शन में सरबत का भला की अवधारणा को स्पष्ट करें।
- VI. मानवतावाद क्या हैं ? इसे स्वामी विवेकानंद के दर्शन में स्पष्ट कीजिए।

भाग—घ

- VII. सभ्यता को परिभाषित करें। इसके घटक बताइए।
- VIII. संस्कृति और सभ्यता के बीच क्या संबंध है ?